

Nr 21.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1926 kl. 4 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om ändrad lydelse av rubriken 57 i gällande tulltaxa.

(1:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 61, hava herrar *Olsson* i Golvvasta och *Nilsson* i Hörby hemställt, att riksdagen måtte besluta, att rubriken 57 i gällande tulltaxa skulle erhålla följande ändrade lydelse:

»57. Ister, även konstister 1 kg. —: 15.

Anm. Med konstister förstås varje med konst framställd, till människoföda avsedd isterliknande vara av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår annat fett än svinfett.»

Till stöd för förslaget hava motionärerna anført i huvudsak följande.

Motionen.

I nu gällande tulltaxa upptoges ister i rubriken 57 med en tull av 15 öre per kilogram, under det att, jämlikt bestämmelsen i tulltaxerubriken 1108, till sistnämnda rubrik hänfördes växtfett och andra vegetabiliska fettämnen, som vid vanlig rumstemperatur icke plägade förekomma i flytande form. Dessa varuslag vore fria från tull. Enligt anvisning i den av generaltullstyrelsen utfärdade varuförteckningen till tulltaxan skulle till förstnämnda rubrik hänföras konstister, innehållande så väl animaliskt fett som fett av vegetabiliskt ursprung.

Emellertid hade den moderna fetthårdningstekniken på världsmarknaden fört fram vissa för människoföda avsedda, isterliknande produkter, vilka vore helt och hållet av vegetabiliskt ursprung. Dessa produkter hade icke kunnat tullbehandlas enligt rubriken för ister, utan måst hänföras till tulltaxerubriken 1108 och sålunda blivit fria från tull, varigenom de intressen, som istertullen vore avsedd att skydda, blivit lidande.

Även i andra avseenden hade de nuvarande tullbestämmelserna på området medfört mindre önskvärda konsekvenser. I förordningen den 13 oktober 1905 (nr 59) meddelades detaljerade kontrollföreskrifter rörande tillverkningen och införseln av samt handeln med konstister. Enligt § 1 mom. 1 av denna förordning skulle med konstister förstås varje med konst framställd, till människoföda avsedd isterliknande vara av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri inginge annat fett än svinfett. Denna definition på konstister inrymde uppenbarligen även det vegetabiliska konstistret. Då emellertid detta ur tullteknisk synpunkt icke betraktades såsom konstister, uppstode det oegentliga förhållandet, att det vegetabiliska konst-

istret vid införsel till riket i strid mot förordningens uttryckliga föreskrift undandrog sig den stränga kontroll, som konstister av inhemsk tillverkning vore underkastat. Till dessa olägenheter komme även svårigheter av tullteknisk art. Sålunda hade framhållits, att det mötte hart när oöverstigliga hinder att med bestämdhet avgöra, till vilken tulltaxerubrik dessa isterliknande produkter borde hänföras. I vissa fall kunde den mest noggranna analys icke giva ett sådant utslag, att man med ledning därav kunde avgöra, huruvida animaliskt fett inginge i varan eller ej.

Utskottet.

Bevillningsutskottet, som vid behandlingen av förevarande motion anlitat byråchefen i generaltullstyrelsen T. Alsén såsom sakkunnig, har i likhet med motionärerna funnit ifrågavarande tulltaxebestämmelser mindre tillfredsställande. Sålunda råder, såsom motionärerna påpekat, bristande överensstämmelse mellan å ena sidan den på dessa bestämmelser grundade tullbehandlingspraxis, jämlikt vilken konstister, vari animaliskt fett ingår, tullbehandlas på annat sätt än dylikt ister av vegetabiliskt ursprung, och å andra sidan föreskrifterna i förordningen den 13 oktober 1905, nr 59, i vad desamma avse kontroll å tillverkningen av samt handeln med konstister, vilka föreskrifter likställa animaliskt och vegetabiliskt konstister, men enligt ordalydelsen gälla importerad vara endast under förutsättning att den tullbehandlats såsom konstister. Berörda förhållande har lett till den oegentligheten, att utländskt vegetabiliskt konstister kommit att undandragas den kontroll, som allt här i landet tillverkat konstister liksom ock utländskt konstister av animaliskt ursprung är underkastat. Härtill kommer, att det vegetabiliska konstistret dels icke företer några som helst yttre kännetecken, genom vilka det vid en okulär besiktning skulle kunna skiljas från naturligt ister och från konstister av animaliskt ursprung, dels ock genom härdningen i kemiskt avseende undergått sådan förändring, att de för vegetabiliskt fett till skillnad från animaliskt eljest utmärkande kännetecknen antingen fullständigt försvunnit eller i sådan grad utplånats, att med nu kända kemiska undersökningsmetoder det icke låter sig göra att med nöjaktig säkerhet tariffera varan. Vad utskottet sålunda anfört har synts utskottet innefatta avgörande skäl att förorda en ändring av tulltaxans bestämmelser på ifrågavarande område. Mot den av motionärerna föreslagna ändringen av rubriken 57, som såvitt utskottet kunnat finna icke berör någon inom fettindustrin använd råvara, synes icke vara något att erinra. Emellertid synes en dylik ändring, genom vilken visst slag av vegetabiliskt fett upptages i nämnda rubrik, böra föranleda, att i rubriken 1108 till »andra vegetabiliska fettämnen» fogas orden »ej särskilt nämnda». Ändringarna hava synts utskottet böra träda i kraft snarast möjligt.

Utskottet får sålunda hemställa,

att riksdagen, i anledning av herrar Olssons i Golvasta och Nilssons i Hörby förevarande motion II : 61, om ändrad lydelse av tulltaxerubriken 57, måtte

1) besluta, att rubrikerna 57 och 1108 i gällande tulltaxa skola erhålla följande ändrade lydelse:

	Kvantitet för tullbe- räkningen.	Tullsats.	
		Kronor	öre
57. Ister, även konstister	1 kg.	—	15
<i>Anm.</i> Med konstister förstås varje med konst framställd, till människoföda avsedd isterliknande vara av vad ursprung, blandning eller sammansättning som helst, såvida däri ingår annat fett än svinfett.			
1108. Växtfett, såsom palmolja, palmkärnolja, kokosolja eller kokosnötolja, kakaosmör, japanvax och andra vegetabiliska fettämnen, ej särskilt nämnda, som vid vanlig rumstemperatur icke pläga förekomma i flytande form.	—	<i>fria.</i>	

2) under förutsättning av bifall till vad under 1) hemställts,

a) för sin del jämväl besluta, att de ändrade bestämmelserna skola tillämpas redan under innevarande budgetår från dag, som Kungl. Maj:t bestämmer; samt

b) i skrivelse till Kungl. Maj:t, med tillkännagivande av sina sålunda fattade beslut, anhålla, att Kungl. Maj:t ville förordna om de beslutade ändringarnas ikraftträdande snarast möjligt.

Stockholm den 1 mars 1926.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Närvarande: herrar Röing, Wohlin, Johan Nilsson i Kristianstad, Boman, Pers, Björnsson, Borell, Jönsson i Boa, Olsson i Ramsta, Lithander, Hedlund i Östersund, Olsson i Golvvasta, Lövgren i Nyborg, Alexis Björkman, Johansson i Hornsberg, Wahlmark, Israel Holmgren, Björklund, Olsson i Gävle och Johansson i Krogstorp.